

چکیده:

برنامه ریزی جهت عرضه خدمات بهداشتی درمانی نه تنها از نظر نظارت بر کیفیت مراقبت‌های بهداشتی درمانی، بلکه از نظر کنترل هزینه‌ها و استفاده کامل از ظرفیت مراکز بهداشتی درمانی مستلزم اتخاذ یک سیستم ارزیابی دقیق در بخش بهداشت و درمان است.

هر نوع ارزیابی که بیمارستان برای کیفیت مراقبت و بهره‌دهی و اثر بخش خدمات در نظر داشته باشد و از هر روش و تکنیکی که استفاده نماید، یک مرحله از کار شامل گردآوری، تحلیل و تفسیر داده‌هاست. کارکنان بخش مدارک پزشکی با ایجاد و اداره سیستم‌های اطلاعاتی و گردآوری و طبقه‌بندی اطلاعات بهداشتی می‌توانند قسمتی از رهبری برنامه‌های ارزیابی را به عهده‌گیرند یا خود مستقلاً یک یا چند بخش از کار ارزیابی را انجام دهند.

در این پژوهش سعی شده است، ضرورت انجام برنامه‌های ارزیابی مراقبت‌های بهداشتی درمانی و اهمیت نقش مدارک پزشکی و ضرورت استفاده از آن در انجام این برنامه مورد مطالعه قرار گیرد؛ لذا به عنوان اولین گام در راه تحقق برنامه‌های ارزیابی و فراهم آوردن شرایط مطلوب برای استفاده از «مدارک پزشکی بیماران» به عنوان ابزار اولیه‌ای جهت ارزیابی خدمات بیمارستانها، به بررسی نگرش مسئولان مدارک پزشکی و مدیریت بیمارستانهای وابسته به دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران و شیراز نسبت به نقش مدارک پزشکی در ارزیابی مراقبت‌های بهداشتی درمانی پرداخته شده است. علاوه بر آن سعی شده است رابطه این نگرش با ویژگیهای فردی افراد مورد پژوهش، مورد نظر واقع شوند. همچنین مشکلات و اقداماتی که به منظور بهبود ارزیابی از نظر مدیران و مسئولان مدارک پزشکی مطرح می‌باشند نیز مورد بررسی قرار گیرد. برای تحقق این منظور، ۹ سؤال پژوهشی مورد توجه قرار گرفت و به آنها پاسخ داده شد.

نوع پژوهش، توصیفی - پیمایشی بوده است. جامعه مورد پژوهش ۷۲ نفر مسئولان مدارک پزشکی و مدیریت بیمارستانهای آموزشی دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران و شیراز (شامل مدیران بیمارستانها و مدیران پرستاری) را در برداشته است. وسیله جمع‌آوری داده‌ها، پرسشنامه با ۴۲ سؤال بوده است.

نتایج پژوهش نشان می‌دهد که:

- تمام افراد مورد پژوهش در شهر تهران و شیراز برنامه‌های ارزیابی مراقبت‌های بهداشتی درمانی را ضروری دانسته و اظهار داشته‌اند که با توجه به هزینه‌های اجرای این برنامه‌ها، انجام آنها در دراز مدت مقرون به صرفه می‌باشد.

- بیشتر افراد مورد پژوهش در شهر تهران و شیراز استفاده از مدارک پزشکی در ارزیابی مراقبت‌های بهداشتی درمانی را ضروری دانسته‌اند.

- بیشتر افراد مورد پژوهش در شهر تهران و شیراز در انجام برنامه‌های ارزیابی مشارکت داشته‌اند.

- بیشتر افراد مورد پژوهش اظهار نموده اند که از مدارک پزشکی در انجام برنامه های ارزیابی به میزان زیادی می توان استفاده کرد. اما در عمل بیشتر این افراد (۵۹/۷ درصد) تا اندازه ای و یا کم از مدارک پزشکی استفاده کرده و یا اصلاً از مدارک پزشکی در انجام برنامه های ارزیابی استفاده ننموده اند.

- بیشتر افراد مورد پژوهش در شهر تهران و شیراز، مهمترین مشکل موجود در استفاده از مدارک پزشکی برای اتمام ارزیابی را ناقص بودن پرونده ها دانسته اند.

- بیشتر افراد مورد پژوهش در شهر تهران اظهار داشته اند برنامه های ارزیابی به میزان گسترده ای قابل اجراء می باشند؛ در حالیکه در شهر شیراز اظهار نموده اند این برنامه ها به میزان محدودی قابل اجراء می باشند.

- بیشتر افراد مورد پژوهش در شهر تهران و شیراز اظهار کرده اند که تاثیر برنامه های ارزیابی در بهبود ارائه خدمات زیاد می باشد.

- اهم اقدامات لازم جهت توسعه فرهنگ ارزیابی از دیدگاه افراد مورد پژوهش در شهر تهران و شیراز عبارتند از:

- ۱- آموزش و شناساندن هدف ارزیابی.
 - ۲- تبلیغ و نشر فرهنگ ارزیابی از طریق رسانه های گروهی.
 - ۳- شناساندن اهمیت استفاده از مدارک پزشکی در انجام برنامه های ارزیابی و همکاری همه جانبه این بخش با کادر پزشکی و پیراپزشکی جهت اجرای این برنامه ها.
 - ۴- تشکیل کمیته ارزیابی در سطح دانشگاهها و بیمارستانها.
- بیشتر افراد مورد پژوهش در شهر تهران و شیراز با اجرای برنامه های آموزشی جهت پرسنل بخش مدارک پزشکی در فعّانیت های ارزیابی موافق می باشند و اظهار نموده اند که نقش مدارک پزشکی در آموزش نیروی انسانی، به منظور معرفی تکنیک های ارزیابی و نتایج مثبت آنها زیاد می باشد.
- بیشتر افراد مورد پژوهش در شهر تهران و شیراز، با تدوین و اجرای برنامه های تضمین کیفیت، سنجش اثر بخشی منابع و مدیریت خطرات احتمالی موافق می باشند و اظهار نموده اند نقش مدارک پزشکی در اجرای این برنامه ها زیاد می باشد.